

Dansk Erhvervs indspil - værnepligten

Et robust forsvar, men også et styrket erhvervsliv

En øget og forlænget værnepligt skal styrke Forsvaret – og samfundet. Formaliser erhvervsrettede kompetencer, som understøtter Forsvarets operative behov og erhvervslivet.

Det fremgår af aftalen for dansk forsvar 2024 – 2033, at ”værnepligten skal styrkes gennem flere værnepligtige, mere ligestilling i den danske værnepligtsmodel, ligesom den periode, hvori de unge aftjener værnepligt, skal forlænges”.

Det handler om Danmarks sikkerhed nu og på sigt

Dansk Erhverv anerkender til fulde behovet for en genopretning og en styrkelse af det danske Forsvar, herunder en forøgelse og forlængelse af værnepligten. Dansk Erhverv mener dog, at værnepligt også skal kunne understøtte samfundet og erhvervslivet igennem et øget fokus på gensidigt anvendelige kompetencer.

Erhvervsrettede kompetencer i værnepligten

Det bør overvejes, hvordan man i sin værnepligt i højere grad end i dag kan opnå formaliserede erhvervsrettede kompetencer, som efterfølgende kan bruges i det civile samfund de steder, hvor det giver mening ift. Forsvarets operative opgaveløsning. Det kan f.eks. være de praktiske færdigheder, som værnepligtige forventeligt vil tilegne sig igennem en styrket værnepligt. Herunder kompetencer inden for fx førstehjælp, transport af farligt gods, truckførere, vagt og bevogtningstjeneste, ledelse og mange flere, hvor der kan sidestilles med arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), akademiuddannelser eller andre kompetencer, som kan give merit i efterfølgende uddannelser, eller direkte på arbejdsmarkedet.

Udnyt eksisterende kompetencer

Øget fokus på innovation og udvikling af fremtidens forsvarteknologier gør at der skal tænkes nyt ift. at sikre en fortsat og kontinuerlig tilførsel af ny viden om den teknologiske udvikling til Forsvaret. En del af denne udfordring kan afhjælpes, hvis man i en fremtidig værnepligtsmodel gør brug af eksisterende kompetencer hos både faglærte og fx IT- eller ingeniøruddannede som en del af værnepligten ved, efter en militær grunduddannelse, at lade disse personer aftjene resten af deres værnepligt i en for deres uddannelse relevant funktion i Forsvaret.

Efter aftjent værnepligt vil den unge også stå tilbage med relevant erhvervs erfaring, som kan gavne erhvervslivet, ligesom det bidrager til erhvervslivets forståelse for Forsvaret og dets teknologibehov på sigt.

Støt unge uden job eller uddannelse

Der er ca. 40 - 45.000 unge uden job og uddannelse i Danmark. Nogle af disse kan, ved justering af bl.a. ”egnethedsvurderingen”, drage nytte af de personlige kompetencer og fornyet tro på sig selv, som man potentielt kan få gennem værnepligten.

Der knytter sig flere fællesnævner i forhold til den retning i tilværelsen og det løft, som en ansættelse på en virksomhed kan give unge uden job og uddannelse, med et ophold i Forsvaret eller Beredskabsstyrelsen som værnepligtig.

Det bør derfor overvejes at målrette en del af de ekstra pladser til værnepligtige til den del af de unge uden uddannelse og job, som kan og vil.

DANSK ERHVERV FORESLÅR TRE TILTAG:

1. Erhvervsrettede kompetencer opnået i værnepligten skal kvalificeres og italesættes.
2. Udnyt de værnepligtiges eksisterende kompetencer ifm. værnepligten – så kan ”erhvervs erfaringen” også bruges i det civile efterfølgende.
3. Støt i muligt omfang unge uden uddannelse eller job gennem værnepligt i relevant omfang.

Der bør desuden tænkes i at tiltrække værnepligtige til reserven efterfølgende. Det kan reducere behovet for faste årsværk i Forsvaret og løbende tilføre erhvervslivet kompetencer og omvendt, samt styrke de civile-militære relationer.